
Legeforeningen står igjen samlet om politiske mål

FRA FORENINGEN

AARSETH HP

Den siste tiden har det vært oppslag i pressen som kunne gi inntrykk av en splittet legeforening. Særlig har det vært usikkerhet omkring fastlegeordningen og hvordan vi skal forholde oss til den.

Landsstyremøtet 1999 er i havn. Ved møtets slutt kan det konstateres at foreningen står samlet om de politiske mål. Uenigheten har først og fremst dreid seg om stil og innhold i det politiske arbeidet for å nå målet. I en stororganisasjon som vår er ikke slik uenighet et uttrykk for svakhet. Tvert imot, den bidrar til å sette fokus på vårt politiske arbeid og styrker derved dette. At argumentasjonen i en valgkampfase spisses noe, er også helt naturlig.

Den store saken på årets landsstyremøte var utvilsomt fastlegeordningen. Fortsatt er det noen som tar prinsipiellavstand fra selve systemet ordningen bygger på. Både pasientene og legene mister sin frihet. Et overveldende flertall av landsstyredelegatene har en annen oppfatning: Fastlegeordningen kan gi grunnlag for en kvalitativt bedre allmennlegetjeneste. Dette flertallet er derfor ikke opptatt av om vi skal ha en fastlegeordning, men *hvordan* den skal være for å kunne fungere godt både for befolkningen og legene.

Sentralstyret har fått fullmakt til å videreføre arbeidet, men det er stilt visse krav til ordningens innhold som må innfris. Disse kravene er en presisering av det syn Legeforeningen hele tiden har stått ved.

Det viktigste elementet er knyttet til den enkelte leges mulighet til å begrense sin arbeidsbelastning for derved å kunne ta ansvaret for forsvarlig virksomhet. Et listetak på 1500 for fullt kurativt årsverk er et absolutt krav. Det vil være fullstendig uakseptabelt hvis dette kravet innfris ved innføring av ordningen og Regjeringen senere kommer med nye forskrifter som hever taket.

Det må også utarbeides klare ordninger for pasienter som velger å stå utenfor listene. Leger som ikke ønsker å være listeleger må likevel ha fulle rettigheter som lege.

Det vil også være et krav for oss at leger som er etablert i allmennpraksis, skal ha rett til å bli listelege i den praksis de har. Ønsker en kommune å fordele legene på en annen måte enn det etablerte, må det skje etter avtale og ikke ved tvang.

Sosial- og helsedepartementet skal senere komme tilbake med forslag til henvisningsordninger. Legeforeningen vil fortsatt hevde at det skal stimuleres til fornuftige henvisningsrutiner gjennom takstsystemet uten å innføre skjerpelser som vil begrense pasientenes tilgang til adekvat behandling og oppfølging hos spesialist.

Omlegging av allmennlegetjenesten skulle også brukes til å sikre rekrutteringen i utkantkommunene og til det offentlige legearbeid. Dette skulle bl.a. oppnås ved økonomiske virkemidler. Både offentlig legearbeid og det å være listelege i en liten kommune skulle få konkurransedyktige inntektsvilkår. I *Odelstingsproposisjon nr. 99(1998-99)* har Regjeringen uttalt at fastlegeordningen skal innføres innenfor eksisterende økonomiske rammer. Samtidig pekes det imidlertid på at flere legeårsværk vil føre til større utbetalinger fra folketrygden.

Landsstyret legger til grunn at når allmennhelsetjenesten skal tilføres 600 legeårsværk, når alle legene skal ha større ansvar og flere forpliktelser overfor pasientene og i sterkere grad rekrutteres til offentlig legearbeid, så forutsetter det et økonomisk løft for primærlegetjenesten.

Debatten om profilutvalgets innstilling tok ikke av. Innstillingens konklusjoner fikk bred støtte. Det er et betydelig forbedringspotensial i Legeforeningens arbeid. I det vedtatte budsjettet legges det inn en styrking og koordinering av det helsepolitiske arbeid. De ni andre tiltakene i utvalgets innstilling vil bli vurdert i sammenheng med sentralstyrets strategiske planlegging.

Landsstyret vedtok også prinsipp- og arbeidsprogram for de neste to årene. Til tross for at sentralstyrets forslag har vært ute til høring i alle organisasjonsledd, kom det ca. 50 endrings- eller tilleggsforslag under landsstyremøtet. Dette vitner om stort engasjement. Tidligere har landsstyret både vedtatt prinsipp- og arbeidsprogram, og i tillegg pålagt sentralstyret en rekke andre arbeidsoppgaver. Nå er for første gang alle pålegg fra landsstyret innbakt i ett program. Det fører imidlertid til at landsstyrets ønske om tydeligere prioritering ved færre pålagte oppgaver, heller ikke denne gang lot seg realisere.

Dette til tross, det neste sentralstyret har et godt utgangspunkt for sitt arbeid. Ved enkelte mindre unntak er det et samlet landsstyre som står bak alle punkter i prinsipp- og arbeidsprogrammet. Hvis noen feilaktig skulle ha fått inntrykk av en splittet legeforening, er dette herved korrigert.

Hans Petter Aarseth
president

Publisert: 30. oktober 1999. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. juli 2026.